

[=]

c i e m e n

centre

internacional

escarré per a les

[minories]

ètniques i les

nacions

[MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL CIEMEN

ANY 2010]

ÍNDEX

ÀMBIT DEL CONEIXEMENT

1. Recerca

Mercator - Dret i Legislació Lingüístics

- 1.1. Continuació de les línies de treball pròpies
- 1.2. Posada en funcionament de la Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística
- 1.3. Col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística

2. Difusió

- 2.1. Publicacions
 - 2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*
 - 2.1.2. Diari digital *Nationalia*
 - 2.1.3. Principals col·laboracions escrites
- 2.2. Exposicions itinerants
 - 2.2.1. Les llengües, un gran tresor
 - 2.2.2. Mots amb arrels
 - 2.2.3. Les llengües a Catalunya
 - 2.2.4. Punt d'informació Dungun
 - 2.2.5. Las lengas, un grand tresaur
- 2.3. Altres activitats rellevants
 - 2.3.1. Actes arreu de Catalunya
 - 2.3.2. Actes fora de Catalunya

3. Centre de Documentació i arxiu

- 3.1. Biblioteca
- 3.2. Publicacions periòdiques
- 3.3. Hemeroteca
- 3.4. Arxiu
- 3.5. Visites
- 3.6. Manteniment del fons
- 3.7. Projecte National Movements & Intermediary Structures in Europe (NISE)

ÀMBIT DEL REONEIXEMENT

1. Participació en organismes internacionals

- 1.1. EURALAT
- 1.2. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles
- 1.3. Fòrum Social Català (FSCat)
- 1.4. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)
- 1.5. ECOSOC, Nacions Unides (Nova York)
- 1.6. Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (EBLUL)
- 1.7. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)
- 1.8. Associació Diverslinguae

2. Altres activitats rellevants en l'àmbit internacional

3. Participació en altres entitats/organismes nacionals

- 3.1. Observatori de la Llengua Catalana
- 3.2. Cercle XXI
- 3.3. Consell Social de la Llengua Catalana

4. Altres activitats rellevants en l'àmbit nacional

- 4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat

ÀREA DE COOPERACIÓ

1. SUPORT A ORGANITZACIONS INDÍGENES

- 1.1. Conamaq

2. TERRITORIS PALESTINS

- 2.1. Centre de Recursos la Nakba

3. KURDISTAN

4. DRETS CULTURALS

GUARDONS

ÀMBIT DEL CONEIXEMENT

1. RECERCA

Mercator - Dret i Legislació Lingüístics

Mercator és una xarxa composta de tres centres de recerca i documentació situats a tres nacions sense estat d'Europa: Frísia, Gal·les i Catalunya, creat el 1987 a partir d'una iniciativa de la Comissió Europea. Cada centre s'ocupa d'un aspecte de les llengües minoritzades de la UE: educació (Frísia), mitjans de comunicació (Gal·les) i legislació (Catalunya), posant a l'abast de tota persona interessada un centre de recursos especialitzat i un servei d'informació expert. Així mateix, la xarxa crea un espai d'intercanvi d'experiències i documentació entre les diferents comunitats lingüístiques europees. El 2009, amb la renovació i ampliació del projecte europeu de la xarxa de centres sobre diversitat lingüística, Mercator consta de dos socis més: L'Institut de Recerca sobre Lingüística, a l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències (Budapest, Hongria) i el Centre d'Estudis Finesos, a la Universitat de Mälardalen (Eskilstuna, Suècia).

El centre dedicat als drets lingüístics (Mercator - Dret i Legislació Lingüístics) està situat al CIEMEN. Les principals activitats durant el 2010 han estat les següents:

1.1. Continuació de les línies de treball pròpies

- Seguiment dels processos legislatius de les institucions regionals, nacionals i internacionals per a l'actualització i manteniment dels recursos documentals en línia, accessibles al web de Mercator (<http://www.ciemn.cat/mercator/>);
- Servei de consultes especialitzades gratuïtes: sol·licitud d'informació per part de diverses organitzacions europees, investigadors en la matèria i periodistes, entre ells diversos estudiants i recercadors d'Europa i de l'Amèrica del Sud.
- Tercera fase de l'ampliació de la informació continguda a la base de dades de legislació lingüística conjunta de Mercator i de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el conveni a tres anys signat amb la Secretaria (vegeu apartat 1.3.).

- Publicacions:
 - S’han publicat 9 *Newsletter* (números 58 a 66), butlletí conjunt dels tres centres Mercator, amb una llista de contactes de més de 15.000 persones (bàsicament relacionades amb el món acadèmic). Per part de Mercator-Legislació s’ha fet el seguiment de les notícies relacionades amb la sociolingüística i la legislació lingüística als estats europeus. En cada *Newsletter* hi ha de 3 a 5 notícies d’aquest àmbit, i les realitats lingüístiques catalana i occitana hi han estat tractades;
 - Manteniment de publicacions pròpies de Mercator-Legislació:
 - a. Documents de treball: publicació del document de treball *L’asturiano-lleonès: aspectes lingüístics, sociolingüístics i legislació en quatre llengües* (entre les quals el català) i preparació d’un document de treball sobre Ucraïna, a punt de publicació en tancar l’any;
 - b. Butlletí de Mercator: preparació del número 71, butlletí de novetats legislatives en català, anglès i la llengua original de les legislacions publicades.
- Participació en conferències, seminaris i altres esdeveniments rellevants d’àmbit europeu i nacional:
 - Participació de Mercator Legislació a la *2a Conferència Mercator: L’ús dels mitjans de comunicació nous i tradicionals i de les tecnologies de la informació per enfortir la diversitat lingüística i donar suport a l’aprenentatge de llengües*, organitzada per la Xarxa Mercator, celebrada del 18 al 19 de maig de 2010 a Aberystwyth (Gal·les), amb la presentació “Legislating the language of cinema: developments in Catalonia”;
 - Participació en el II Espai de diàleg de la Lliga dels drets dels pobles “Els drets humans al Caucas Nord” en el marc de la campanya *Txetxènia, trenquem el silenci*, celebrat el 22 d’octubre de 2009 a la seu de la Federació Catalana d’ONG pels drets humans (C/Tàpies), Barcelona (Catalunya).

1.2. Participació en la Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística

Durant el 2009 es van iniciar les activitats del projecte europeu de Xarxa Mercator de Centres sobre Diversitat Lingüística aprovat per la UE a final de l'any 2008. Durant el 2010, el CIEMEN, a través del seu centre Mercator Legislació, va continuar prenent part en totes les activitats de la Xarxa Mercator (com ja s'ha explicat just en el punt anterior).

1.3. Col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística

El 2010 s'ha complert amb el compromisos de l'any del conveni de col·laboració per tres anys (2008-2010) amb la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya per al manteniment de la base de dades de legislació CIEMEN-Mercator/Secretaria de Política Lingüística i la seva ampliació als Estats europeus no inclosos en la UE i als Estats de la Mediterrània no europea.

Durant aquest tercer any, s'han introduït les dades corresponents a la legislació estatal que afecta l'àmbit lingüístic i els estatuts i lleis lingüístiques subestatals, en cas d'haver-n'hi, dels estats del segon bloc geogràfic de l'ampliació (estats mediterranis d'Àfrica i Àsia), alhora que s'ha continuat amb el manteniment de les dades corresponents als estats que ja integraven la base de dades.

2. DIFUSIÓ

2.1. Publicacions

2.1.1. Revista *Europa de les Nacions*

Durant l'any 2010 s'han publicat 4 números de l'*Europa de les Nacions* (del 74 al 77) en format digital (consultables a www.quiosc.cat). Habitualment entre les matèries tractades per la revista hi ha qüestions relacionades amb les llengües catalana i occitana.

2.1.2. Diari digital *Nationalia*

El 2010 ha estat el tercer any de publicació de *Nationalia*, el diari digital del CIEMEN, en català i en anglès. El diari, que ha publicat ininterrompudament fins avui, ha aconseguit consolidar una periodicitat diària en els seus continguts. El fet que les notícies relacionades amb la llengua i la cultura catalana i occitana siguin publicades també en anglès en permet una difusió d'abast mundial.

Val a dir que la participació del CIEMEN a la Xarxa Mercator i també ha servit per fer difusió del diari digital *Nationalia* davant del públic gal·lès a la conferència de Mercator celebrada a Aberystwyth. En aquest enllaç s'hi pot veure la intervenció del recercador del CIEMEN David Forniès: http://www.youtube.com/watch?v=7l6djQRb_sY

Igualment, també es va presentar *Nationalia* el dia 1 d'octubre al Museu del Poble Gallec de Santiago de Compostel·la (Galícia), davant membres dels projectes europeus NISE (vegeu punt 3.7) i DILINAME.

2.1.3. Principals col·laboracions escrites

- Article d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, "Drets humans col·lectius?", per al diari *Avui*, del 28 d'abril de 2010 (pàgina 33).
- Article d'Aureli Argemí, president emèrit del CIEMEN, "De Montserrat a Cuixà", per al diari *Avui*, del 20 d'octubre de 2010 (pàgina 23).

2.2. Exposicions itinerants

El CIEMEN ha continuat fent la promoció de les exposicions ja existents en itinerància per les poblacions de Catalunya ("Les llengües un gran tresor" i "Mots amb arrels", "Les llengües a Catalunya", "Dungun, punt d'informació sobre llengües", "Educació i entorn", "Terra, fotografies de Sebastiao Salgado", "Vida i obra de Joan Fuster" i "Conviure / Com viure"). El 2009 s'hi van afegir dues noves exposicions: "Las lengas, un grand tresaur", una fita per al CIEMEN perquè es tracta de la seva primera exposició en llengua occitana, i "Les llengües dels catalans", una aproximació a la diversitat del patrimoni lingüístic català actual. Aquesta darrera mostra es va fer amb col·laboració amb el Grup Gela (Grup d'Estudi de Llengües Amençades) de la Universitat de

Barcelona i el suport de l'Obra Social de Caixa Sabadell. L'exposició substitueix "Les llengües a Catalunya", que era dedicada a la mateixa temàtica.

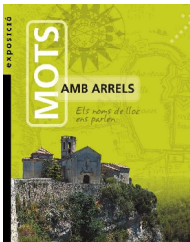
Les exposicions que contribueixen a promoure les llengües catalana i occitana i la diversitat lingüística es detallen a continuació:

2.2.1. Les llengües, un gran tresor és una exposició sobre la diversitat lingüística elaborada pel Comitè de Seguiment de la Declaració Universal

dels Drets Lingüístics (CSDUDL). L'exposició s'acompanya del joc informàtic "Eurolang", d'informació sobre les llengües d'Europa.

2.2.2. Mots amb arrels és una exposició sobre la toponímia de Catalunya

realitzada conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Fundació Caixa de Sabadell.

2.2.3. Les llengües dels catalans, com s'ha dit abans, és la nova exposició del CIEMEN sobre la diversitat lingüística de Catalunya.

2.2.4. Dungun és un punt d'informació sobre la diversitat lingüística per als centres de secundària, sorgit de l'exposició "Les llengües a Catalunya" i produït pel Departament d'Educació.

2.2.5. Las lengas, un grand tresaur és l'exposició més recent del CIEMEN. Es tracta de la traducció a l'occità i actualització de l'exposició en català "Les llengües, un gran tresor", elaborada pel Comitè de Seguiment de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics (DUDL). La seva presentació pública va tenir lloc a Vielha el 2009.

Totes exposicions anteriors estan incloses en el catàleg d'activitats promogudes pel Departament d'Educació dins els Plans Educatius d'Entorn.

La informació sobre les exposicions és disponible a la web del CIEMEN:
<http://www.ciemen.cat/exposicions.htm>

2.3. Altres activitats rellevants

El CIEMEN ha promogut activitats a la sala d'actes de la Fundació i ha participat en activitats organitzades arreu del territori nacional. Entre elles, destaquem:

2.3.1. Actes a Catalunya

- 13 de febrer. Conferència *Catalunya-Europa: la clau del nostre futur nacional*, al Museu Comarcal de la Garrotxa, a càrrec d'Aureli Argemí, president del CIEMEN.
- 11 de març. Conferència *Catalunya i les llibertats nacionals*, a la Parròquia de Sant Medir (Barcelona), a càrrec d'Aureli Argemí, president del CIEMEN.
- 23 d'octubre. Participació a les X Jornades de la FOCIR durant la taula rodona sobre diplomàcia cultural, amb la presentació *La Declaració Universal dels Drets Lingüístics*, a càrrec del membre del CIEMEN Quim Arrufat.
- 9 de novembre. Intervenció d'Aureli Argemí, president del CIEMEN, a l'acte de presentació de la Llei de l'occità, a l'Institut d'Estudis Catalans.
- 10 de desembre. Conferència *Les llengües minoritzades a Europa*, a l'acte del centenari de la fundació de Centre Esperanto de Sabadell, a càrrec d'Aureli Argemí, president del CIEMEN.

2.3.2. Actes fora de Catalunya

- 28-30 de juny. Intervenció d'Aureli Argemí al Congrés Mundial de Drets Humans a Nantes (Bretanya).
- 3 de setembre. Intervenció d'Aureli Argemí, president del CIEMEN, a les Jornades de Pobles Minoritaris d'Europa a la Vall d'Aosta.
- 2 de novembre. Xerrada sobre les llengües minoritzades i les nacions sense estat d'Europa a les jornades del European Students Forum-AEGEE a Lleó (Espanya), a càrrec del col·laborador del CIEMEN Arnau Flórez.

3. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I ARXIU

3.1. Biblioteca

S'ha continuat la inclusió a la base de dades dels llibres sobre les matèries corresponents als diversos apartats del centre (Generalitats, Minories, Drets Humans, Nacions sense estat, etc.) que encara no hi eren.

3.2. Publicacions periòdiques

Ha continuat l'intercanvi amb revistes i altres publicacions periòdiques per tal de mantenir-ne actualitzat el fons. A canvi s'han continuat enviant els nous exemplars d'*Europa de les Nacions*.

3.3. Hemeroteca

Ampliació de l'hemeroteca amb les notícies rebudes a través de les llistes d'informació d'Internet, que es guarden en format pdf. La manca de temps fa que no sigui una feina feta exhaustivament. Les fonts provenen generalment dels diaris *Avui*, *El Periódico* (versió en català), *El País*, *La Vanguardia* i *Le Monde Diplomatique*.

També s'ha començat la digitalització dels diversos articles de premsa existents al centre en suport paper. Es guarden en format pdf.

3.4. Arxiu

S'ha continuat organitzant l'arxiu fotogràfic i audiovisual del CIEMEN i a establir-ne la BDD. Igualment, aquest arxiu s'ha ampliat amb les imatges preses al llarg de l'any a les diferents activitats en què ha participat l'entitat.

3.5. Visites

Hem rebut investigadors i alumnes catalans a la biblioteca per recerca d'informació sobre legislació de les llengües minoritzades, especialment pel que fa a les d'Europa. També s'ha rebut una estudiant gal·lesa que ha completat al CIEMEN un estudi comparatiu entre la llengua i el nacionalisme a Catalunya i Gal·les.

Igualment, s'han rebut consultes per telèfon i per correu electrònic sobre el Centre i el seu contingut.

3.6. Manteniment del fons

S'ha mantingut l'increment del fons bibliogràfic del centre de documentació bàsicament amb llibres arribats per fer-ne la ressenya a les publicacions del CIEMEN o cedits directament.

3.7. Projecte National Movements & Intermediary Structures in Europe (NISE)

De la mà de l'Arxiu de Documentació del Nacionalisme Flamenc (ADVFN, en les seves sigles en flamenc, amb seu a Anvers, Flandes), el 2009 es va iniciar el projecte europeu NISE, dedicat a crear una xarxa de centres d'estudi i documentació de les estructures intermèdies del nacionalisme de nacions sense estat a Europa.

Es preveu que la participació del CIEMEN en aquesta xarxa pugui facilitar la digitalització de documents de l'arxiu de l'organització, molts d'ells relacionats amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes.

Igualment, el CIEMEN ha participat al primer congrés de la xarxa NISE, celebrat a Skopje (Macedònia) els dies 27 i 28 de maig de 2010. Podeu visitar la pàgina del projecte a www.nise.eu

ÀMBIT DEL RECONeixEMENT

1. PARTICIPACIÓ EN ORGANISMES/ENTITATS INTERNACIONALS

1.1. EURALAT

El CIEMEN ha continuat amb el seu compromís actiu en la xarxa internacional EURALAT, participant en les seves activitats i reunions.

1.2. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles

Bastida durant la celebració del Fòrum Social Mundial 2009, celebrat en territori de l'Amazonia, a Belém do Pará (Brasil), el CIEMEN va organitzar la primera trobada internacional de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles, els dies 23-26 d'abril a Girona. Es tracta del primer esdeveniment internacional que, en el marc del Fòrum Social Mundial i en forma de fòrum temàtic, unirà en un mateix espai a representants de moviments cívics, partits polítics, governs autònoms i membres del món intel·lectual de nacions sense Estat d'arreu del món.

La defensa de la diversitat lingüística és un dels eixos importants de la Xarxa.

Podeu trobar tota la informació referent a la Xarxa Mundial al bloc <http://forumpelsdretsdelpobles.wordpress.com/>.

1.3. Fòrum Social Català (FSCat)

L'any 2010, com que no hi va haver Fòrum Social Mundial, hi va haver Fòrum Social Català, atès que es van alternar. El CIEMEN hi va prendre part de forma activa, fent bandera de la defensa dels drets col·lectius dels pobles i de la diversitat lingüística.

1.4. Consell de Drets Humans de l'ONU (Ginebra)

L'any 2009, el CIEMEN s'instal·la a Ginebra, a la Maison des Associations, on hi té l'adreça postal i l'oficina pels afers relacionats amb el Consell de Drets Humans. Verena Graf, jurista amb llarga experiència en el marc del Consell de

Drets Humans i com a ex-Secretària general de la Lliga Internacional per a la Defensa i l'Alliberament dels Pobles, entra a formar part de l'equip del CIEMEN i en serà la seva delegada a Ginebra. Paral·lelament al seguiment dels treballs diplomàtics per impulsar la Declaració Universal de Drets Lingüístics, el CIEMEN s'ocuparà des de l'oficina de Ginebra de donar cobertura a diferents delegacions de pobles sense estat.

El 2010, i de la mateixa manera que ja havia fet l'any anterior, el president del CIEMEN Aureli Argemí va tornar a fer una intervenció oral en el plenari del Consell de Drets Humans per reforçar els treballs diplomàtics entorn a la Declaració Universal de Drets Lingüístics.

1.5. ECOSOC, Nacions unides (Nova York)

L'any 2007 el CIEMEN va enviar una sol·licitud a la seu de l'ONU a Nova York per optar a gaudir de l'estatus consultiu ECOSOC. Aquest estatus permet participar com a ONG consultiva de l'ONU en diversos organismes, tals com la UNESCO, el Consell de Drets Humans o l'OIT.

Durant el 2010, el CIEMEN va donar continuïtat a aquesta tasca diplomàtica.

1.6. Oficina Europea de les Llengües Menys Difoses (European Bureau for the Lesser Used Languages - EBLUL)

El CIEMEN forma part de l'EBLUL des del 1986 com a membre actiu i representant de la comunitat lingüística catalana dins l'Estat espanyol i Europa.

El Comitè EBLUL Estat espanyol està format pel CIEMEN (llengua catalana), la fundació Aurten Bai (èuscar) i l'Asociación Sociopedagógica Galega / A Mesa pola Normalización Lingüística (llengua gallega).

El CIEMEN ha continuat durant l'any com a membre actiu d'aquesta xarxa.

1.7. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD)

EL CIEMEN forma part de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network Promoting Linguistic Diversity - NPLD), xarxa paneuropea que

engloba llengües constitucionals, regionals i d'estats petits per promoure la diversitat lingüística en el context d'una Europa multilingüe.

La xarxa està formada per més de 20 membres entre governs, institucions i entitats europeus, que hi participen a diferents nivells. Els objectius de la xarxa són compartir les millors pràctiques en planificació lingüística i crear projectes conjunts, basats en la llengua, entre els seus membres.

També és un dels seus objectius ser un grup de pressió per mantenir en l'agenda del Parlament Europeu, de la Comissió Europea i del Consell d'Europa les llengües regionals i dels Estats petits. Els temes inclouen la igualtat i els drets lingüístics.

1.8. Associació Diverslinguae

L'any 2010, el CIEMEN ha mantingut la seva participació en l'associació Diverslinguae, fundada pel mateix CIEMEN juntament amb entitats del País Basc i Galícia, totes elles membres del comitè de l'EBLUL a l'Estat espanyol.

L'objectiu de l'associació és intentar incidir en la política lingüística de l'Estat espanyol vers la seva diversitat lingüística, per fer que la societat civil espanyola conegui millor la realitat plurilingüe de l'Estat i la reconegui.

2. ALTRES ACTIVITATS RELLEVANTS EN L'ÀMBIT INTERNACIONAL

El CIEMEN ha continuat impulsant trobades a favor de la diversitat lingüística, en què la promoció de les llengües catalana i occitana han tingut un paper destacat. En destaquem:

- 4 i 5 de novembre. Amb la col·laboració de la Càtedra UNESCO de Llengües de l'Institut d'Estudis Catalans i de diverses entitats del Friül, el CIEMEN va organitzar la cinquena edició de la taula rodona Identitat, Europa, Mediterrània, que per segona vegada van tenir lloc a la seu de l'IEC. Un dels aspectes tractats en aquestes jornades, que van reunir prop d'una trentena de destacats acadèmics d'arreu de la Mediterrània, va ser la llengua. La cultura i la llengua catalanes van ser l'eix de

diverses de les ponències presentades, en aquesta ocasió en relació amb el turisme.

3. PARTICIPACIÓ EN ALTRES ENTITATS/ORGANISMES NACIONALS

El CIEMEN ha participat en els diferents actes organitzats per entitats de les quals és membre, bé corporativament, bé de manera individual però en tant que CIEMEN, entre elles: Plataforma pel Dret de Decidir (PDD), Observatori de la Llengua, Europa Diversa, Noves Bases de Manresa, Grup Sobiranista i Cercle XXI. També va prendre part en les activitats del Consell Social de la Llengua Catalana (Generalitat de Catalunya).

Les que tenen relació directa amb la promoció de la llengua s'introdueixen a continuació.

3.1. Observatori de la Llengua Catalana

El CIEMEN, que és una entitat fundadora de l'Observatori, participa en les seves reunions i dona el seu parer sobre els diversos informes que el mateix Observatori elabora i publica durant l'any sobre l'estat de la llengua catalana.

3.2. Cercle XXI

Participació en les reunions d'aquesta entitat que reuneix, periòdicament, diverses persones del món acadèmic i associatiu, per estudiar les respostes que cal donar a les situacions difícils per què passa la llengua catalana.

3.3. Consell Social de la Llengua Catalana

El president del CIEMEN, Aureli Argemí, va prendre part en les reunions d'aquest organisme que assessora la Generalitat de Catalunya i en la presa de decisions de les recomanacions que fa el Consell.

4. ALTRES ACTIVITATS RELLEVANTS EN L'ÀMBIT NACIONAL

4.1. Onze de Setembre: Fira de la Terra i Festa de la Llibertat

El CIEMEN, conjuntament amb altres entitats, participa la Comissió Onze de Setembre, responsable de l'organització dels actes que es celebren a l'Arc de Triomf el dia Onze de Setembre i que tenen com a actors membres de la societat civil.

Alhora, el CIEMEN col·labora amb el col·lectiu Gent de la Terra en l'organització de la Fira de la Terra, que aplega més d'un centenar d'entitats i moviments socials a l'Arc del Triomf de Barcelona.

Enguany el CIEMEN va tenir presència a la fira, on va posar a disposició dels visitants les seves publicacions.

ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ

PROJECTES I ACTIVITATS

1.1. INTRODUCCIÓ

El CIEMEN treballa per a la promoció dels drets de les minories i la lluita contra la seva exclusió a l'àrea mediterrània, Amèrica Llatina i Àfrica. A través dels nostres projectes, promovem la defensa dels drets col·lectius com a portadors d'universos simbòlics i generadors d'identitat, fomentant les visions locals del desenvolupament davant dels reptes de la mundialització. L'objectiu és el foment d'una cooperació transformadora a través de l'accés a la cultura i als béns culturals col·lectius com a base del desenvolupament humà, enfortint la visió endògena del desenvolupament per a l'eficàcia i la sostenibilitat de l'ajuda segons la Declaració de París de 2007. La defensa dels drets culturals: l'accés al patrimoni cultural, a la conservació de la memòria col·lectiva i al desenvolupament de la identitat dels pobles són drets que s'han de tenir en compte juntament amb els polítics, econòmics i socials que recull el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de l'ONU (1996). La nostra àrea de cooperació treballa amb els membres de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles, de la qual som entitat participant.

Les línies de recerca són:

- Desenvolupa projectes de cooperació per al foment dels drets col·lectius:
 - a. enfortint el teixit associatiu i l'autoorganització de les minories per a la defensa dels drets en l'àmbit estatal i davant els organismes internacionals
 - b. potenciant l'accés a la cultura: la memòria històrica dels pobles, l'accés al patrimoni, la llengua, etc.
 - c. treballant en els processos d'autorepresentació dels pobles i la pròpia visió de les nocions de desenvolupament

- Promou la recerca, comunicació i difusió al voltant dels drets culturals en la seva aplicació al desenvolupament, així com en un treball interdisciplinari que aporti la transversalitat de la cultura en la cooperació i els drets humans.

- Realitza activitats de sensibilització a Catalunya al voltant de les situacions de vulnerabilitat de les minories i fa accions de difusió sobre la importància de la pluralitat lingüística i cultural a través conferències, seminaris, etc.

Projecte 1: SUPORT A ORGANITZACIONS INDÍGENES

Incidència política del CONAMAQ en el marc de la nova constitució boliviana

El CIEMEN col·labora amb el *Consejo Nacional de Ayllus y Markas del Qullasuyu* (CONAMAQ) des de 2009 per a l'apoderament dels pobles indígenes, organitzats en ayllus, marques i suyus, i els seus drets en el context de l'Estat bolivià plurinacional. CONAMAQ és una estructura institucional indígena no governamental que s'ocupa de tot el que afecta les comunitats indígenes, des de l'educació, la llengua, la terra, la preservació de la cultura pròpia i la defensa dels drets, fins a la representació davant dels organismes internacionals. Agrupa milers de comunitats i pobles, i es calcula que actualment representa al voltant de 400.000 persones. El seu àmbit territorial d'actuació és el conjunt de l'Estat bolivià, encara que centrat en els departaments de la serralada andina (Oruro, Potosí, Cochabamba, Chuquisaca, La Paz). L'any 2010 s'ha desenvolupat el projecte "enfortiment per la socialització de la nova constitució de Bolívia". El projecte té com a objectiu la socialització del nou text constitucional bolivià i, com a primer efecte, la consolidació, capaciació i enfortiment de CONAMAQ i dels lideratges comunitaris indígenes.

El web del projecte es pot visitar a www.conamaq.org.

Projecte 2: TERRITORIS PALESTINS

Suport al Centre de Recursos de la Nakba (Betlem, Cisjordània) per a la defensa dels drets dels refugiats palestins

Des de 2007, el CIEMEN col·labora amb l'associació BADIL en defensa dels drets dels refugiats i desplaçats palestins donant suport al Centre d'Estudis i Recursos de la Nakba. El Centre treballa per una millor comprensió de la situació dels refugiats palestins i per als drets que el dret internacional els reconeix, i donar així instruments a la població per defensar-los pacíficament. Al mateix temps, es vol incidir en la informació i en la sensibilització de la comunitat internacional sobre la situació de Palestina. A Betlem, s'ha creat el Centre d'Estudis i Recursos de la Nakba on es pot consultar la informació en la biblioteca, es digitalitza el material per a la seva difusió en línia i es fan tasques d'educació, comunicació i incidència política a través de cursos de formació, tallers, exposicions, etc. El 2010 s'ha desenvolupat el projecte que teníem vigent i s'ha presentat un altre a l'ajuntament de Barcelona. Més informació a: <http://www.badil.org/en/refugee-a-idp-rights>.

Projecte 3: KURDISTAN

El Kurdistan, realitat sense drets

Es calcula que la part del Kurdistan que es troba en l'Estat turc té una població de més de 15 milions de persones i ocupa una tercera part del territori turc. El govern turc no reconeix l'existència del poble kurd. Això afecta bàsicament als drets socials, econòmics i culturals de la nació kurda, i fa que l'Estat turc persegueixi i reprimeixi qualsevol intent de reconeixement del poble, incloent els seus drets lingüístics.

Promoció de la llengua kurda al Kurdistan

El CIEMEN ha desenvolupat, entre 2008 i 2011, un projecte de formació de professorat de llengua kurda en col·laboració amb l'entitat Kurdi-der i l'Institut Kurd d'Istanbul i amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al

Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu del projecte ha estat el foment a l'accés a la llengua kurda a través de l'enfortiment de les capacitats dels formadors i la creació de material pedagògic per al desenvolupament del seu treball. Aquest projecte ha nascut de la necessitat de disposar de material i recursos adequats per a l'ensenyança del kurd. El projecte ha permès la formació de més de 500 professors i la publicació de 5 llibres d'ensenyament del kurd, recursos destinats a oferir classes d'aquesta llengua en els diferents pobles del territori kurd a Turquia a través de les sucursals de l'entitat Kurdi-der. Seguint amb la línia iniciada al 2008, el CIEMEN té l'objectiu de continuar desenvolupant la seva col·laboració amb el Kurdistan per facilitar l'accés a la llengua kurda, sobretot en el reforç de les instàncies municipals i regionals encarregades de l'ensenyament del kurd, per aconseguir un major impacte en el territori.

GUARDONS

Lliurats

L'entitat ha celebrat la XXI edició dels guardons CIEMEN a dues persones que han destacat per la defensa dels drets dels seus respectius pobles, amb una llarga trajectòria en els seus respectius països.

El guardó nacional ha estat per al periodista Miquel Calçada. El CIEMEN ha argumentat l'elecció assegurant que el fundador del Grup Flaix i presentador de programes com 'Afers Exteriors' s'ha convertit en "un referent exemplar per als catalans que estimen el seu país, de cara endins i de cara enfora, de la manera com ell ha ensenyat a fer-ho, amb la seva paraula i el seu comportament".

El guardó internacional CIEMEN ha estat lliurat al conegut professor i polític gallec Xosé Manuel Beiras, per ser "igualment exemplar en la seva ja llarga militància a favor dels drets i llibertats del seu poble, Galícia".

Els guardons han estat lliurats el mes d'abril, a la sala Abat Escarré de la seu del CIEMEN.